

PROTOKOLL 17.09.2013

Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre / Báhčaveaji álbmotmeahccestivra

Dato: Tirsdag 17. september 2013

Sted: Øvre Pasvik camping, Vaggetem, i forbindelse med styrets befaring i Øvre Pasvik landskapsvernområde og besøk i Pasvik zapovednik 18. september 2013

Møtetid: 20.00-22.00

Tilstede:

Styret: Karine Emanuelsen (styreleder) Kurt Wikan (nestleder) Mariann W. Magga) Geir Mortensen (vara med talerett)	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter
Meldt forfall: Staal Nilsen og Monica Hauge Stiansen	

Saksliste:

Sak 22/2013 Åpning av møte, registrering og godkjenning.

- Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
- Kurt Wikan og Mariann W. Magga underskriver protokollen
- Innkalling og saksliste ble godkjent
- Utsatt til neste styremøte: Godkjenning av protokoll fra 07.06.2013

Sak 23/2013 Orienteringssaker

- a) Miljødirektoratet har i brev datert 04.07.2013 gitt Øvre Pasvik nasjonalparkstyret en supplerende tildeling til bestillingsdialogen på kr 150.00 (Øvre Pasvik LVO – Fjerning av miljøfarlig avfall) og kr 50.000 (Øvre Pasvik LVO - Porten til Treriksrøysa) Tatt til orientering.
- b) Informasjonspunkt i Øvre Pasvik. Under styrebefaringen ble behovet og lokalisering for et fremtidig informasjonspunkt nærmere Øvre Pasvik nasjonalpark og –landskapsvernområde, diskutert. En aktuell lokalitet er Hotell Gjøken, som er eid av FeFo. Nasjonalparkforvalter drøfter saken videre med FeFo og Øvre Pasvik nasjonalparksenter.

Sak 24/2013 Sør-Varanger Turlags kajakkstur til Øvre Pasvik nasjonalpark 20-22.09.2013

Sør-Varanger Turlag annonserte på sin hjemmeside en organisert padletur i Øvre Pasvik helgen 20-22.09.2013. Nasjonalparkforvalter tok 28.08.2013 kontakt med turlaget per e-post, og gjorde oppmerksom på at de måtte søke nasjonalparkstyret om tillatelse til denne organiserte ferdselen, med henvisning til verneforskrift og forvaltningsplanens nærmere definisjon.

Etter noe frem og tilbake med turlagets styre, kom det en søknad fra Sør-Varanger Turlag, ved turleder Dag Norum, i e-post datert 14.09.2013:

Som du kanskje ser så er turen vår til Ellenvann tilbake på Hjemmeside og Facebook. Det er altså en tur i regi av Sør-Varanger Turlag. Det er 9 stykker påmeldt på denne turen inkl turleder. Tror ikke det blir så veldig mange flere som melder seg på de siste dagene.

Vi overnatter på Sortbrysttjern fredag til lørdag. Lørdag padler vi til Ellenneset hvor vi padler igjennom sundet og slår leir på sørsiden. Søndagen padler vi tilbake til Sortbrysttjern. Hvis du ønsker ytterligere informasjon om turen så ring meg gjerne i løpet av uka. Er på kontoret denne uka.

Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik gir Sør-Varanger Turlag tillatelse til en organisert kajakkstur i Sortbrysttjern og Ellenvann med tilgrensende vann, helgen 20.-22.09.2013. Styret ser det som positivt at det ikke legges opp til leirslagning på øyer og holmer.

Vilkår

1. Ferdselen skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
2. Det må utvises spesielle hensyn ved kulturminner som hesjeanlegg for elvesnelle, se vedlagte oversikt, og leirsted med gapahuk på Ellenneset, slik at disse ikke blir berørt.
3. Leirslagning bør skje ved etablerte leirplasser, og det forutsettes at det skal foretas full opprydding

Ved brudd på vilkårene trekkes tillatelsen umiddelbart tilbake.

I vedtaksbrevet til Sør-Varanger Turlag, datert 19.09.2013, ble turlaget invitert til å stille med 2 representanter til nasjonalparkstyrets faglig rådgivende utvalg.

Bakgrunn for saken

Verneformålet i Øvre Pasvik nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende barskogområde som i det vesentlige urørt i forhold til tekniske inngrep, ta vare på et skogøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen samt ta vare på landskapsformer, særpregede geologiske forekomster og kulturminner. Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik har hatt forvaltningsansvaret for Øvre Pasvik nasjonalpark og –landskapsvernområde siden 2011. Tidligere var et Fylkesmannen som var forvaltningsmyndighet.

I verneforskriften for Øvre Pasvik nasjonalpark § 3, pkt 5 heter det at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Videre i pkt 5.1 om organisert bruk heter det at bestemmelsen i forskriften ikke er til hinder for tradisjonell turvirksomhet i regi av turforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf forvaltningsplanen.

I forvaltningsplanen for Øvre pasvik nasjonalpark (2009) defineres organisert ferdsel som ferdsel der lag, firma eller lignende planlegger og arrangerer turer der publikum kan melde seg på. Aktiviteten er kunngjort på forhånd. Søknadsplikten har flere formål; først og fremst å unngå aktiviteter som er til skade for naturmiljøet, eller styre den til områder som tåler dette, og samtidig få oversikt over aktiviteter som foregår i verneområdene.

Vurdering

Sør-Varanger Turlags organiserte kajakkstur til Øvre Pasvik nasjonalpark er annonsert og publikum kan melde seg på, slik at turen vurderes å være søknadspliktig, jf verneforskriftens §3 pkt 5.1 og forvaltningsplanens definisjon av organisert ferdsel, side 20. I gjeldende forvaltningsplan (2009) er ferdsel på vannene omtalt to steder: Side 8: "På holmer og øyer i Ellenvannssystemet har det tidligere vært hekking av sangsvaner. Denne er forsvunnet fra området, muligens på grunn av forstyrrelser fra kanopadlere og andre som går i land på holmene i hekkeperioden." Side 18: "I og ved Ellenvann og Sortbrysttjern er det en del slitasje på vegetasjon og trær. Det er mange bålplasser på enkelte holmer og øyer. Det har tidligere vært vurdert å frakte ved til enkelte plasser og å innføre ferdselsforbud i hekkesesongen for å verne om sårbare fuglearter, men dette har ikke blitt gjennomført."

Konsekvenser for vernerdiene av padling i nasjonalparken ble vurdert ved utarbeidelsen av gjeldende forvaltningsplan, og er også et viktig tema i forbindelse med pågående rullering av samme plan. Fuglelivet i området er godt kjent gjennom Naturbase og pågående overvåking. Nasjonalparkstyret har plassert ut viltkameraer for å overvåke vannfugl, og sist sommer ble det registrert hekkende sangsvaner fra helikopter i nasjonalparken. Nyere tids kulturminner er relativt godt kartlagt på øyer og holmer og langs stranden. Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik nasjonalpark er i ferd med å rullere forvaltningsplanen. I den forbindelse blir padling i nasjonalparken spesielt vurdert i forhold til forstyrrelser på hekkefugl spesielt sangsvane, og slitasje på øyer og holmer i Ellenvannssystemet.

I foreliggende sak foregår padlingen utenom hekkesesongen og leirslagning er planlagt på fastland, slik at det oppstår ingen direkte konflikter mot verneformålet.

Langs ruten er det kulturminner i form av hesjeanlegg for elvesnelle og på Ellenneset er det gamle leirsteder bl.a. med gapahuk av trevirke. Disse kulturminnene er til dels nedfalt og i dårlig forfatning. Vedlikehold og restaurering vil bli diskutert i forbindelse med rullering av forvaltningsplanen.

Sak 25/2013 Hensynssoner etter Plan- og bygningsloven til Øvre Pasvik nasjonalpark og –landskapsvernområde

Vedtak

Nasjonalparkstyret er i ferd med å rullere forvaltningsplanen for Øvre Pasvik nasjonalpark og –landskapsvernområde. Et hovedgrep i framtidig forvaltning vil være økt vektlegging på tilrettelegging for besøkende i randsonene til nasjonalpark/landskapsvernområde, for å unngå for stor slitasje på verneformålene. For nasjonalparkstyret vil det fremover være viktig å sikre at forvaltningen av randsonene ivaretar verneverdiene i verneområdene.

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik ber nasjonalparkforvalter utarbeide et innspill til planprogrammet for revisjon av Sør-Varanger kommunes Kommuneplan med arealdel, med mål om å definere hensynssoner i nærområdene til Øvre Pasvik nasjonalpark og –landskapsvernområde.

Bakgrunn for saken

Sør-Varanger kommune annonserte i høst oppstart av revisjon av Kommuneplanen med arealdel. Kommunen kan da etter plan- og bygningslovens § 11-8, opprette hensynssoner i randsonene til disse verneområdene:

PBL § 11-8 c - Hensynssoner

Hensynssoner kan opprettes av kommunen i randsonene til nasjonalparker og landskapsvernområder, som en del av kommuneplanens arealdel. Her kan det fastsettes bestemmelser for å hindre vesentlig forringelse av verneverdiene i verneområdet. For randsonen til nasjonalparker og landskapsvernområder kan det, samtidig med fastsetting av verneforskrift for nytt verneområde eller revisjon av verneforskrift eller forvaltningsplan for etablerte verneområder, fastsettes bestemmelser for å hindre vesentlig forringelse av verneverdiene i verneområdet.

Fremover vil det for nasjonalparkstyret være viktig å sikre at forvaltningen av randsonene ivaretar verneverdiene i nasjonalparken og landskapsvernområdet. Her er det behov for god samhandling mellom nasjonalparkstyret som forvaltningsmyndighet, kommunen som planmyndighet og FeFo som grunneier.

Med det flate landskapet i Øvre Pasvik, vil for eksempel støyende aktiviteter utenom verneområdene potensielt ha en effekt langt inn i verneområdene, og ofte gi negativ effekt i forhold til verneformålene bl.a. knyttet til friluftsliv og naturopplevelse.

Karine Emanuelsen, styreleder

Rett protokoll bekreftes

Kurt Wikan

Mariann Wollmann Magga